

PIKSLI

NAGOVOR UREDнице

T. A.

Pozdravljeni vsi bralci našega časopisa. Sem Tia, urednica časopisa Piksli. Časopis vam lahko opišem kot zabaven, poučen, zanimiv, z najnovejšimi podatki ...

Kot urednica upam, da boste časopis z veseljem vzeli v roke in vam bo všeč. To je naš predzadnji časopis zato upam, da Vam bo všeč.

Želim vam lepo, poučno in zanimivo branje!

Vaše vtise o časopisu nam lahko napišete na e-naslov: piksli.oskdk@gmail.com ali na instagram: [piksli.oskdk](https://www.instagram.com/piksli.oskdk).

Sporočite pa nam lahko tudi vaše ideje in želje za teme časopisa.

[PIKSLI - Bing images](#)

USTVARJALCI ČASOPISA

T. A.

Časopisa pa seveda ne pišem sama. Z mano so tudi moji sošolci:

Alina Urbanc (A. U.)

Bor Golob (B. G.)

Živa Heindl (Ž. H.)

Emma Sovič (E. S.)

Ob posameznem članku je napisana kratica avtorja članka.

UŽIVAJTE ☺

SAMOTESTIRANJE V ŠOLAH

Ž. H.

V naši državi bo potekalo samotestiranje dijakov in šolarjev 3. triade. V petek, 16. 4. 2021, naj bi se začelo samotestiranje za dijake in srednješolce, vendar so testiranje prestavili za en teden. Po prvomajskih počitnicah se bo začelo samotestiranje za osnovnošolce 3. triade. Testiranje je prostovoljno in bo potekalo enkrat na teden, učenci pa bodo potrebovali soglasje staršev. Pri tem bo učenec sam vnesel palčico v začetni del nosne votline približno 2 cm globoko, rezultat pa bo jasen že čez 15 minut. Če bo test pozitiven, bodo učenca testirali še s PCR testom, da se prepričajo, če je rezultat pravilen. Če bo PCR test pozitiven, bo učenec ostal doma, sošolci pa bodo kljub temu ostali pri pouku. Za dijake bo testiranje potekalo v šoli, za osnovnošolce pa doma. Pravijo, da obstaja tudi možnost šolanja na daljavo, če učenec ne bo opravil samotestiranja.

Vir: [Dijaki bodo s samotestiranjem začeli prihodnji petek, testi iz skupnega razpisa EU - 24ur.com](#) (16. 4. 2021).

VOZIMO VARNO

B. G.

V petek, 2. 4. 2021, se je na mostu v Florjanu zgodila huda prometna nesreča, v kateri sta oče in hči stara 9 let, z neregistriranim motorjem zdrsela s ceste in pristala v reki Toplica. Deklica je bila v slabem stanju, oče pa je imel samo poškodbo noge. Na kraj nesreče so prišli reševalci, policija in okoliški gasilci iz Velenja, Šoštanja in Topolšice.

Pozdrav znanke se je končal v bolnišnici

E. S.

Včeraj so s Policijske uprave (PU) Maribor sporočili, da je okoli 18.40 ure v Mariboru z dograjenega podesta oziroma balkona brez ograje padel 49-letni moški. Želel je pozdraviti znanko, ki se je nahajala pred stanovanjskim objektom, pri tem pa ni pravilno ocenil razdalje in je z višine 3,10 metra padel na betonsko ploščo ter z glavo udaril ob beton. Ob padcu je utrpel hude telesne poškodbe in so ga z reševalnim vozilom odpeljali na zdravljenje v Univerzitetni klinični center Maribor.

Vir: [reševalec - Bing images](#) (20. 4. 2021).

ZAKAJ PRAZNUJEMO 1. MAJ?

E. S.

Kmalu bomo praznovali praznik dela, mednarodni praznik delavstva, ki ga 1. maja vsako leto praznujemo po celem svetu. Ta dan obeležuje krvave demonstracije, ki so se dogajale v dneh okoli prvega maja, leta 1886 v Chicagu. Delavci so takrat postavili zahtevo po **8-urnem delovniku** in **političnih pravicah**, vendar jih je pri tem ovirala policija. Demonstracije v spomin na te dogodke so prerasle v proslave, ki so postale oblika delavskega boja.

Vir: [Zakaj praznujemo 1. maj? - Kaj se dogaja? - mlad.si](#) (18. 4. 2021).

Danes praznik predstavlja največje praznovanje **socialnih in gospodarskih dosežkov mednarodnega delavskega gibanja** in opozarja predvsem na kratenje teh težko pridobljenih pravic. Praznik delavcev je postal eden najpomembnejših praznikov po drugi svetovni vojni. Kot državni praznik in dela prost dan je bil uzakonjen leta 1948, mnogo večjo težo kot danes, pa je v Sloveniji imel v socialističnih časih. Takrat se je dan začel navsezgodaj zjutraj z budnicami delavske godbe, ki so jo imela vsa industrijska podjetja.

Čez dan so se vrstili številni sprevodi in kulturne prireditve, ki so se navadno zaključile zvečer s kresom in veselico. Ljudje so imeli pripete rdeče nageljne, oblečeni pa so bili v najboljša oblačila. Pomembno mesto pri praznovanju so imele rdeče zastave in mlaji. Velik del takratnega praznovanja smo prevzeli po Sovjetski zvezi, simbolika tega dne pa je bila v vseh vidikih povezana s solidarnostjo delavcev in bojem za pravice.

Vir: https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.agencija-oskar.si%2Fblog%2Fkdaj-in-kako-bomo-potovali-v-letu-2021%2F&psig=AOvVaw1VCox-Mvn17jbJ_lIuu1Gx&ust=1619029991270000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCPDUlr28jfACFQAAAAAdAAAAABAD (17. 4. 2021).

KAM ZA PRVOMAJSKE POČITNICE?

Ž. H.

Večino Slovencev za prvomajske praznike zanima Hrvaška. Kako pa bo letos? Slovenci se nikakor nočemo odpovedati tradicionalnemu počitnikovanju v tujih državah in drugod po Sloveniji. Pot na Hrvaško je omogočena vsem, ki izpolnjujejo posebne pogoje, ki sta jih predpisali Slovenija in Hrvaška. Potujejo lahko vsi, ki so cepljeni proti covid-19 ali imajo s sabo negativen test. Ljudje, ki se bodo odpravili na Hrvaško, bodo morali po prihodu tja v karanteno. Večina ljudi zato letos ni izbrala Hrvaške. So se pa nekateri zanimali za počitnice v drugih evropskih državah, kjer ukrepi niso tako strogi. Vseeno bo letos največ ljudi ostalo doma, podobno kot lani.

ROZA LUNA

B. G.

Lahko bi rekli, da ima Luna veliko različnih barv, oblik in sposobnosti, ki lahko vplivajo na naš planet.

26. aprila se bo zgodila super Luna, tokrat v rožnati barvi. Ta bo imela tako močan učinek na Zemljo, da bo z magnetnim poljem, ki po navadi samo dviguje plimo in oseko (morja), lahko vplivala tektonske premikala zemlje pod našimi nogami.

Čeprav bomo lahko pojav videli takoj po sončnem zahodu, bo najboljša vidljivost ob 23.33 uri. To bo tudi prva super Luna leta 2021. To leto bosta dve super Luni. Naslednja bo že 26. maja.

Vir: <https://cdn.mos.cms.futurecdn.net/AG9baqKkvLtvvNbw8mBY3K.jpg> (11. 4. 2021).

SPOZNAVAM SVOJO OKOLICO - TD 9. RAZRED

T. A.

V četrtek, 8. 4. 2021, so imeli devetošolci tehnični dan z naslovom Domača pokrajina. S pomočjo intervjuja smo izvedeli, da je začetek dneva potekal kot običajno. Učenci so pogledali kaj imajo za narediti in si pripravili pripomočke. Glavna naloga dneva je bila spoznati oz. še bolje spoznati svoj domači kraj in ga tako predstaviti tudi drugim. Po navodilih, ki so jih dobili, so ocenjevali prst, merili razdalje na zemljevidu, merili temperaturo različnih prostorov in mnogo drugega. Dan se je večini učencev zdel zabaven, zanimiv in poučen, saj so o svojem kraju izvedeli veliko novega. Učenki, ki smo jo intervjuvali, je bil najbolj všeč poskus z zemljo, pri katerem so po lestvicah ocenjevali zemljo. Učenci so povedali, da je bil dan zanimiv in ne preveč naporen. ☺

Vir: [sajenje - Bing images](#) (20. 4. 2021).

KOTIČEK ZA POMOČ

A. U.

»Odkar izvajamo šolo na daljavo, imam zelo velike težave z učenjem. Ali mi lahko daste kakšen nasvet za lažje učenje?«

NASVET:

Lepo pozdravljena!

Povsem razumemo tvoj problem, saj se tudi mi soočamo s takšnimi težavami.

Priporočamo ti, da obiščeš dopolnilni pouk, saj so ti tam učitelji vedno na voljo, prav tako pa zasebno na teamsih.

Naj te ne bo strah pristopiti k učitelju za pomoč. Veliko vaj in dodatnih razlag ti je na voljo tudi na internetu.

Tvoj Piksel

»Živijo, zadnje čase se ves čas kregam s prijateljem. Opažam, da najino prijateljstvo razpada, a jaz si tega ne želim. PROSIM POMAGAJTE!«

NASVET:

Lepo pozdravljen!

Žal nam je, da se ti to dogaja. Verjamemo, da izgleda težko. Naš nasvet je, da pri prepiru prvi končaš in se opravičiš. Tako ustaviš prepir, še preden se stanje poslabša. Ni vse tekmovanje, zato je včasih bolje biti »poraženec«, saj je močno prijateljstvo najpomembnejše. Moraš vedeti, da smo v zelo stresnem času in svojo jezo tudi znesemo na tiste, ki jih imamo najraje, čeprav to ni naš namen. Pomembno je, da zdaj držimo skupaj, saj smo tako najmočnejši.

Tvoj Piksel

TUDI VI LAHKO POŠLJETE SVOJ OPIS TEŽAVE NA:

piksli.oskdk@gmail.com

INTERVJU Z NOVINARKO

T. A.

»*Biti dober novinar ni preprosto*«, mi je v intervjuju zaupala že dolgoletna novinarka Vesna Deržek Sovinek. Vesna je novinarka pri Radiu in televiziji Slovenija, je mati treh otrok in njeno življenje je, sploh v času epidemije, pestro in včasih tudi naporno. Več pa mi je zaupala v svojih odgovorih.

Vir: <https://old.delo.si/novice/slovenija/protestniki-na-rtv-slo-gre-za-cistko-kriticnih-novinarjev.html> (23. 4. 2021).

1. Kako ste se odločili za delo novinarke? Od kdaj ste vedeli, da boste opravljali ta poklic?

Pravzaprav sem si v srednji šoli želela študirati slovenščino, saj je bila le-ta moj najljubši predmet. V bistvu niti sama ne vem, kdaj je prišel ta trenutek, ko sem se dejansko odločila za novinarske vode. V tretjem letniku smo se začeli pogovarjati o tem, kaj in kako. Razmišljala sem, da bi šla v dvopredmetni študij (novinarstvo-slovenščina), ko pa je bil čas za izpolnitev prijave, pa sem se odločila za novinarstvo. Nikoli nisem hodila v novinarske krožke, čeprav smo jih imeli. Zanimala me je predvsem retorika, kar je nekako podobno kot novinarstvo, veliko sem brala, rada sem tudi pripovedovala. Na kratko bi lahko rekla, da sem se za študij novinarstva odločila po naključju. Že v prvem letniku sem odšla na avdicijo za otroški in mladinski program na Radio Slovenija, kjer sem bila izmed 110 udeležencev tudi sprejeta in še zdaj delam na Radiu in televiziji Slovenija. Edina sprememba od takrat je, da zdaj delam na televiziji.

2. Kakšno se Vam zdi delo? Težko oz. naporno?

Delo je predvsem dinamično. Težavnost dela je odvisna od tematike, s katero se ukvarjaš. Velikokrat je treba prebrati zakone, vladne dokumente in razne strategije, pretehtati je potrebno različna mnenja vseh vpletenih, nikoli samo enega. Najbolj naporno je, po mojem mnenju, čakanje na odzive ali izjave, ki jih je po zakonu potrebno imeti, kar pa včasih ne gre tako gladko. Na splošno pa je to delo, kjer nikoli ne veš, kje in kako boš zaključil svoj delovni dan, sploh, če delaš delo dopisnika/dopisnice. Delo v redakciji informativnega programa na televiziji je drugačno. Tam je jutranji sestanek, kjer se dogovoriš kaj boš predvidoma tisti dan delal in potem gre vsak na svoj konec in dela. V dopisništvu pa sem jaz komentator savinjsko-šaleške regije, kar pomeni, da zajemam celotno dolino in poročam o raznih novicah, ki se zgodijo v tej dolini. Dopisništvo je lahko zelo vsestransko (gospodarsko, otroci, socialno, naravne nesreče...).

3. Koliko delate na terenu?

Na terenu delam zelo veliko, saj se večina zgodb najde na terenu. To najbolje spoznaš kot dopisnik. Če delaš v redakciji, te delo samo poišče, kot dopisnik pa moraš večino zgodb poiskati sam (zgodbje so lahko tudi lokalne), veliko se pogovarjaš z domačini. Sama sem kot novinarka v svojem kraju prepoznavna že 8-10 let in me tudi domačini večkrat sami opozorijo o kakšnih dogodkih, me pokličejo ali pa me ustavijo v trgovini. Vseeno pa se moram tudi sama prepričati, če je to temo vredno raziskati, za raziskavo pa moraš seveda na teren.

4. Ali raje delate na terenu ali ne? Zakaj?

Terensko delo je nekaj, kar je obvezno, saj brez tega ne moreš napisati prispevkov. Vseeno pa, vsake toliko časa, prija pisati kakšne bolj raziskovalne zgodbe, kjer je manj terenskega dela in več sedenja, razmišljanja in opravljanja telefonskih klicev o določeni temi. S takšnim delom se pripravijo bolj dolgo-metražni prispevki in ne krajši informativni (1min). Takšni prispevki se po navadi delajo 5 delovnih dni, od tega 2 dni na terenu, vse ostalo delo pa predstavljajo, kot že prej omenjeno, raziskovanja, upravljanje telefonskih klicev, organizacija dela, prepisovanje, urejanje...

5. Ali si vprašanja sestavite vnaprej ali ne? Kako Vam je lažje?

Včasih sem si vprašanja, vsaj okvirno, sestavila vnaprej, saj se ob novinarskih začetkih velikokrat zgodi, da ima novinar tremo spraševanja in je dobro imeti neko predlogo. Kadar tematiko zelo dobro poznam, načeloma vprašanj ne pripravljam, ker ti sogovornik sam, v svojih odgovorih, ponuja vprašanja za naprej. Je pa v medijih, žal, vedno več tega, da moraš vprašanja poslati v naprej, da odziv sploh dobiš. V tem primeru vedno pošljem okvirna vprašanja, v živo pa vedno vprašam še več.

6. Na katero srednjo šolo ste hodili?

Končala sem Gimnazijo Bežigrad v Ljubljani.

7. Katere lastnosti so, po vašem mnenju, pomembne za dobrega novinarja?

Najbolj pomembna je definitivno zvedavost, novinar mora biti radoveden, vztrajen, prodoren, komunikativen in včasih tudi malenkost nesramen, saj te imajo drugače ljudje, predvsem mlade novinarke, za »frkle« in te jemljejo kot malce nepomembne.

Vir: [RTV SLO - Bing images](#) (24. 4. 2021).

8. Ali ste kot novinarka doživeli kakšno neprijetno izkušnjo?

Kot novinarka sem doživela že veliko neprijetnih izkušenj. Dvakrat je bilo bolj resno, sicer pa so to le pripombe. Najbolj pogosto so to pripombe na moje delo: komentar aktualno političnega dogajanja v državi, kjer komentiram politične in gospodarske zadeve oz. odločitve (seveda argumentirano). Pri tem delu skoraj vedno dobim grožnje in razne neprimerne opazke. Dokler grožnje prihajajo na moje delo oz. na vsebino mojega dela, sem se s tem pripravljena soočiti in se o tem tudi pogovarjati in odgovarjati na določene zahteve za popravke, konec-koncev mora novinar svoje delo zagovarjati. Ko pa začnejo grožnje prihajati na zasebno življenje pa vedno omenim, da obstajajo odvetniki in po navadi se grožnje tudi končajo.

9. Kako usklajujete delo novinarke z zasebnim življenje?

Moje prvo večje usklajevanje je bilo, ko sem prevzela delo dopisnice. Prej sem delala na Radiu Slovenija v notranje-politični redakciji in nato na Televiziji Slovenija na informativnem programu, kjer je delo načeloma potekalo med pol deseto in sedmo uro vsak dan, kar je bilo precej nevhvalno za družino. Ko sem prvič zanosila, sem veliko razmišljala o delu v Ljubljani in kako bom to usklajevala, ampak sem imela srečo, saj je ravno takrat prejšnja dopisnica odšla in sem se odločila, da se poskusim v dopisništvu. Nekako smo se za premestitev uspeli dogovoriti, dopisništvo pa je družini veliko bolj prijazno. Delovni čas si večinoma lahko urejaš sam in se dogovoriš za snemanja tisti dan, ko veš, da imaš čas. Delo za naslednji dan si večinoma pripravljam zvečer, ko otroci zaspijo. Seveda pa se velikokrat zgodi tudi, da je dogodek, na katerem moraš biti nujno prisoten, popoldan, takrat pa vskočijo stari starši.

10. Kakšen je Vaš delovni čas? Točno določen?

Delovnega časa v bistvu nimam. Javni zavod RTV je vključen v javni sektor, tako da imamo v pogodbah zapisano 8 ur na dan, imamo pa tudi dopolnitve, ki urejajo neenakomerno razporejen delovni čas. Načeloma je delovni čas med 9. in 15. uro, zagotovo pa pogosto delam še zvečer, včasih pa celo cele dopoldneve. Delovni čas je pri tej službi stvar, ki me zares moti, saj je zaradi tega težko vse usklajevati.

11. O katerih dogodkih najraje poročate?

Zelo rada delam o težkih gospodarskih temah, saj mi to predstavlja izziv že iz časov, ko sem delala v Ljubljani in pokrivala teme izrazito politične narave, gospodarstvo in afere. Rada imam tudi reportaže, kjer posnameš celotno vzdušje in lahko dodaš tudi osebno noto ter otroške reportaže. Česar ne obvladam, je kmetijstvo, ki ga nikoli nisem pokrivala. Lahko pa rečem, da ni teme, ki je ne bi rada delala.

12. Kaj Vam je pri vašem delu najbolj ostalo v spominu?

Najbolj mi je ostalo v spominu prvo javljanje v živo, s kongresa stranke LDS v Rimskih termah v dvorani polni ljudi, saj je to poseben pritisk.

13. Ali ste že kdaj intervjuvali kakšno znano osebo?

Intervjuvala sem že zelo veliko znanih oseb, od predsednika države, do predsednika vlade, predstavnike državnega sveta, poslance, predsednike strank... intervjuvala pa sem tudi Marka Potrča in Salome.

14. Če bi se še enkrat odločali, ali bi izbrali isti poklic in zakaj tako?

Moj odgovor se tukaj razlikuje glede na obdobje mojega življenja. V zadnjih dvajsetih letih sem večkrat razmišljala, da bi odšla iz novinarskih vod, zaradi delovnega časa in usklajevanja z družino, v zadnjem času pa se na novinarje vršijo veliki politični pritiski.

15. Kako poteka vaše delo v času pandemije?

Delo se je spremenilo. To, kar smo prej delali v redakcijah, zdaj delamo doma. Zelo smo se modernizirali, izjave lahko snemam preko skypa. Doma delam v svoji pisarni, ki sem si jo uredila zaradi pandemije. Obvezno je nošenje mask, imamo podaljške za mikrofone. Rekla bi, da smo se posodobili, kar pa niti ni tako slabo.

16. Ali imate še kakšen nasvet za mlade novinarje?

Ni neumnih vprašanj, so samo neumni odgovori, beseda je tvoje orodje in samo pogumno naprej. Ne bojte se zastavljati vprašanj.

Najlepša hvala, da ste si vzeli čas in odgovorili na vprašanja. V prihodnje Vam želim še veliko uspehov in čim lepših izkušenj.

OTROCI IN NJIHOVI SANJSKI POKLICI

A. U.

Otroke v 3. b-razredu smo povprašali, kaj si želijo biti po poklicu. Svoj sanjski poklic so narisali in opisali, zakaj bi ga radi opravljali! Pri tem nam je pomagala učiteljica tretjih razredov, gospa Lilijana Ograjenšek.

PEVKA: »Člani moje družine hvalijo moje prepevanje in moj glas, zato menim, da bi to lahko bil moj sanjski poklic.«
Lea Oblak

LABORANTKA: Brina Osojnik ima rada izumljanje, rada bi raziskovala Covid in iznašla zdravilo.

KUHARICA: »Babici rada pomagam kuhati.«
Jona Zupanc

VETERINARKA: »Rada bi pomagala živalim, zato je to moj sanjski poklic.«

Deja Lazar

SLIKAR: »Rad slikam. Lepo bi bilo, če bi se lahko preživljal s slikanjem.«

UČITELJICA JAHANJA: »Rada imam otroke in konje. Oboje bi lahko združila v tem poklicu, zato je moj sanjski poklic.«
Lina Senica

ARHEOLOG: »Že od malih nog me zanimajo dinosavri. Mislim, da bi se jim kot arheolog najbolj približal.«
Anže Pniaczek

POLICIST: »Želim pomagati ljudem, zato je to moj sanjski poklic.«
David Čepelnik

MESAR: »Veseli me delo na kmetiji. Ker so koline velik kmečki praznik, je to moj sanjski poklic.«
Monika Dermol

FRIZERKA: »Rada urejam pričeske.«
Tamara Škoflek

GASILEC: »Reševanje iz požara se mi zdi zelo pogumno delo, zato si to želim početi tudi jaz.« *Marcel Kolenc*

VELIKA NOČ

Ž. H.

Velika noč je največji in najpomembnejši krščanski praznik. Vsako leto ga praznujemo drugi dan, saj se praznik praznuje prvo nedeljo po prvi pomladni polni luni, zato je lahko velika noč med 22. marcem in 25. aprilom. Priprave na veliko noč se začnejo s cvetno nedeljo, katere članek smo objavili v marčevski številki. Nato sledi veliki četrtek. Takrat je imel Jezus zadnjo večerjo z svojimi učenci in jih pozval, naj se ljubijo med seboj. Pri večerni maši na veliki četrtek škof mazili kristjane z različnimi olji in sveto krizmo, imajo pa tudi obred umivanja nog, kot je to storil Jezus svojim učencem na zadnji večerji. Na veliki petek je strogi post, saj je bil Jezus takrat mučen in križan. Je edini dan v letu, na katerega ni svete maše. Kristjani na ta dan molijo križev pot. Sledi velika sobota. Takrat je Jezus mrtev ležal v grobu. Zjutraj poteka blagoslov ognja. To pomeni, da gredo fantje in moški zgodaj zjutraj v cerkev, kjer jim z ognjem blagoslovijo lesno gobo, ki jo nato odnesejo domov. Tam blagoslovljena tleča goba pušča dim in tako se blagoslovi cela hiša. Popoldan sledi blagoslov velikonočnih jedi. Temu se reče žegen. To so pirhi, meso, hren, potica in kruh, včasih še vino. Te jedi nesemo v košari v cerkev, kjer jih blagoslovijo. Blagoslovljene jedi pojemo na veliko noč. Naslednji dan, v nedeljo, je velika noč. Takrat je Jezus vstal od mrtvih. Hrano, ki je bila v soboto blagoslovljena pojemo za zajtrk po sveti maši. Takrat se veselimo in slavimo Jezusovo vstajenje od mrtvih. Za konec imajo nekateri še pisanko, ko bote krščencu daruje nekaj malega, po navadi nekaj pirhov in kakšno čokolado. Sledi še zadnji dan praznovanja in slavljenja, to pa je velikonočni ponedeljek, ki je dela prost dan. Na ta dan obiščemo svoje bližnje in se z njimi veselimo novice o vstajenju Jezusa. Na ta dan je najbolj značilna pisanka. Dan je namenjen sprostivni in kakšnim igram s pirhi, v cerkvah pa potekajo številna bogoslužja.

Vir: <https://www.trnovo.info/images/Razno/kristus-na-krizu.jpg> (2. 4. 2021).

Vir: Živa Heindl

Velikonočna miza

B. G.

Velika noč je največji krščanski praznik, a je zaradi epidemije COVID-19 že drugič manj čarobno. To pa še ne pomeni, da ne moremo praznovati.

Pred veliko nočjo je kar 30-dnevni post, kjer se postimo mesa ali pa ostalih najrazličnejših stvari na primer čokolade ali pa iger. A post se konec koncev poplača, saj sledi velikonočni zajtrk, kjer se zbere družina in otroci dobijo pisanko.

Pri zajtrku si tako privoščimo »žegn«, ki smo ga nesli v košarah v cerkev, da so ga blagoslovili. V teh košarah pa se nahaja hrana, ki predstavlja Jezusa oziroma dogodke, ki so se mu zgodili.

Pirhi predstavljajo kaplje krvi, in zato jih obarvamo rdeče s čebulnimi olupki. A v moderni dobi tudi z drugimi barvami. Ker pa imamo radi, da so še lepše, uporabimo še mamine najlonske nogavice in liste vseh možnih rastlin.

Šunka, ki jo lahko nadomestimo tudi z suhim mesom predstavlja Kristusovo telo. Kruh lahko predstavlja jamo Jezusovega groba ali pa skalo pred to jamo.

Hren predstavlja žeblje s katerim so na veliki petek rimski vojaki križali Jezusa.

Slovenci smo dodali še tradicionalno jed, potico, ki predstavlja bodečo krono, ki jo je nosil Kristus.

Vso to hrano naj bi pojedli na nedeljo, ampak vsi vemo, da je še kaj ostane in tradicija je že, da se ostala hrana poje na velikonočni ponedeljek, ki je dela prost dan.

Vir slike: Neža Sovič

Velikonočna okrasitev

A. U.

Velika noč je mimo, ogromno ljudi jo praznuje, veliko tudi ne, a se nam zdi, da ima vseeno nek čar, da se je nekako vsi veselimo, pa če jo praznujemo ali pa tudi ne. Najbolj znano okrasje velike noči so zagotovo pirhi, lahko pa jo obarvate na veliko različnih načinov. Lahko pripravite lep pogrinjek mize, okrasite dnevno sobo s času primernimi kipci (npr. zajčki, piščanci...) in kuhinjo obdate s prečudovitim vonjem potice. Najde se tudi ogromno načinov, kako svojo okolico uredite sami, kot na primer izdelava kakšne košarice, v kateri lahko shranjujete pirhe, kakšen okrasek, ki ga lahko obesite na vhodna vrata, seveda voščilnice, ki jih lahko pošiljate in še ogromno stvari bi se lahko našlo! Prepustite se domišljiji in v teh slabih časih nekomu polepšajte dan!

Vir slike: Alina Urbanc

Intervju o praznovanju velike noči

T. A.

Velika noč je običaj, ki se od družine do družine razlikuje. Nekateri jo praznujejo, nekateri samo delno, medtem ko je nekateri sploh ne. Svojo omo, ki prihaja iz območja Prekmurja (Radenci) sem povprašala, kako so oni doma praznovali veliko noč.

Ali ste v družini praznovali veliko noč?

Bili smo verni in veliko noč smo praznovali vsako leto.

Ali lahko na kratko opišete velikonočni zajtrk?

Za vsak velikonočni zajtrk smo jedli šunko, jajca, hren in potico.

Kakšni so bili vaši velikonočni običaji?

Z družino smo živeli na vasi, zato so se naši običaji verjetno razlikovali od »mestnih«. Ves velikonočni zajtrk smo v soboto nesli na »žegn« in ga nato pustili stati do nedelje. V nedeljo zjutraj se je zbrala vsa družina in takrat smo imeli velikonočni zajtrk. Pri nas je bil običaj, da smo vsako leto za veliko noč vsi v družini dobili nova oblačila. Dandanes se vam to verjetno zdi samoumevno, a takrat temu ni bilo tako. Fantje so šli po zajtrku streljat s karbidom, punce pa smo jih opazovale. Pred veliko nočjo pa je bil običaj, da se je cela hiša pospravila in pomila, če pa je bilo potrebno, pa se je tudi pobelila. Starejši so pri zajtrku pili pelinovo vino, ki je predstavljalo kristusovo kri.

Ali ste že takrat imeli botre? Ste prejeli pisanko?

Ne. Živela sem v delu Slovenije, kjer še dandanes ne poznajo pisank.

Ali vidiš povezavo med vašimi, starejšimi običaji, in našimi »modernimi«?

Doma še danes veliko noč praznujemo na precej »staromoden« način, zato niti ne vem, kakšni so moderni običaji. Lahko pa rečem, da smo takrat jajca barvali samo z naravnimi barvami (čebula, rdeča pesa), saj barv za pirhe takrat še ni bilo na voljo.

Ste hodili za veliko noč v cerkev?

Ja.

Kakšno okrasitev ste imeli za veliko noč? Je bila podobna današnji?

Doma nismo imeli okrasitve, smo se pa teden pred veliko nočjo, dekleta iz vasi sestale in pletle vence, da smo lahko na veliko noč okrasile kapelo v vasi.

Vir slik: Neža Sovič

REŠITVE UGANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

- 1. dežnik
- 2. klavir
- 3. korenček

Vir: [Lepe misli - Bing images](#)